

Učenci osmih razreda posjetili Memorijalni centar Lipa pamti i sudjelovali u edukaciji za mir, toleranciju i nenasilje.

Životom protiv smrti

Dana 19. listopada 2021. g uputili smo se u Lipu, mjesto udaljeno tek 28 kilometara od Rijeke, u kojem se 30. travnja 1944. g. dogodio strašan zločin. U samo dva sata cijelo je selo i gotovo svi njegovi stanovnici spaljeno i uništeno. Ubijeno je 269 ljudi, među kojim je bilo 96-ero djece u dobi od 7 mjeseci do 18 godina. Toga i sljedećih dana nacisti i fašisti pale mrtva tijela, krađu imovinu i stoku te spaljuju sve stambene kuće (87) i gospodarske zgrade (85) u mjestu. Lipa je prestala disati!

Većina je stanovništva ubijena u kući koja se nalazi na samome ulazu u selo, Kwartirkinjoj kući na broju 20, u kojoj se danas nalazi zajednička kosturnica i spomenik žrtvama.

Lipa je, uz Lidice u Češkoj i Oradour sur Glane u Francuskoj, zabilježena u knjizi organizacije Ujedinjenih naroda kao jedno od tri mjesta koja su potpuno uništena za vrijeme Drugog svjetskog rata. Za razliku od spomenuta dva mjesta, Lipa danas živi, ima 125 stanovnika, kuće su obnovljene (osim onih koje su ostavljene kao svjedočanstvo i opomena). Na mjestu starog muzeja otvoren je novi Memorijalni centar koji smo i mi posjetili svjedočeći kako se ovako nešto strašno nikada više ne smije dogoditi.

U grozotu nacističke odmazde, smještene na katu muzeja, uvodi topot vojničkih čizama koji se aktivira hodanjem po stubama. Na zidovima se nalaze stilizirani šljemovi, a mračan hodnik vodi u središnju prostoriju. Na crnim su zidovima ploče u obliku kuća, na kućama imena i godišta pobijenih ukućana. Najmlađa žrtva imala je sedam mjeseci, najstarija 83 godine.

Lipa pamti

U dolnjem dijelu muzeja, u prostoriji bijelo obojanih zidova, ulazimo u priču o životu i običajima Lipnjana, kontinuitetu života na ovim prostorima, od prapovijesti do danas, pri čemu je poseban naglasak stavljen na etnografsku i kulturno-povijesnu baštinu Lipe prije, ali i nakon samoga stradanja.

Lipa danas pamti, ukazuje na razorne posljedice rata te nepoštovanje temeljnih ljudskih prava.

Životom protiv smrti

Tolerancijom protiv nasilja

Mirom protiv rata

Irena Čorak Tijan, prof.

Sila i agresija ne mogu dugo opstati. Iako su nacisti željeli ojačati i proširiti svoju vlast, nisu u tome uspjeli. Stanovnici su ubijeni, selo spaljeno, ali završetkom rata i oslobođenjem, život se vratio u Lipu.

Lana

Niti jedan rat ne nosi dobro. Mržnja nas ne vodi nikamo!

Božo

Sretni smo što ne živimo u vrijeme rata!

Antonia

Kako ljudi mogu biti tako nemilosrdni i okrutni prema nedužnim civilima?!

Vanessa

Najviše me potreslo što su ubijena djeca koja nisu imala priliku odrasti.

Matea

Lipljanima poručujem neka prepričavaju ovaj događaj i uče svoje potomke ljubavi i miru.

Lea